

REFERAT
HISTORYCZNY

1. DANE OSOBISTE. /Imię, nazwisko, stopień, Nr. p. pol., wiek, zawód i stan cywilny/:

Jacek Lemczewski, plut. Nr. p. pol. Nr. 137.
lat 30. rolnik - żonaty.

2. DATA I OKOLICZNOŚCI ZAARESZTOWANIA: 21. VI. 40r. za przynależność do tajnej organizacji zwalczącej V.S.S.R. we wsi Włodziany w Białymstoku3. NAZWA OBOZU /- więzienia - miejsca przymusowych robót/ Wieżenie w Białymstoku i w Mińsku - miejsce robót. Judoziel-Taj. Swierdłowska obł.

4. OPIS OBOZU, WIEZIENIA i t.p. /Teren, budynki, warunki mieszkaniowe, higiena/

Wieżenie w Białymstoku pod względem higieny możliwe. W Mińsku przepotniomy więziami. Brud, zapluskowiony i zawieszony. Miejsce robót przymus. Teren góry sty zalesiony. Pomieszczenia dla więźniów - ciemne, brudne, ciemne i nieopalone baraki. Brak prycy - spacie na ziemi brudnej. Higiena żadna. Ogromna ilość uszu i płuśki. Brak kąpielni i zmiany bielizny.

5. SKŁAD JEŃCOWYŹNIOW, ZESŁANCOW /Narodowość, kategoria przestępstw, poziom umysłowy, i moralny, wzajemne stosunki etc./

Skład więźniów różnej narodowości z przewagą Polaków. Przeważnie więźniowie polityczni. Więźniowie Polacy przeważnie inteligencja, inni robotnicy lub rolnicy. Poziom moralny więźniów innej narodowości, branki, zdarzały się i to bardzo często wypadki wzajemnego okradania się. Przekroczenia dyscyplinarne lub porządkowe były składane na Polaków. Współpraca i stosunki między Polakami dobre, Polaków z innymi więźniami w związku na okradanie i wyzwanie narodowości polskiej - zła.

6. ŻYCIE W OBOZIE, WIEZIENIU i t.p. /przebieg przeciętnego dnia, warunki pracy, normy, wynagrodzenia, wyżywienie, ubranie, życie koleżeńskie i kulturalne/

Przebieg dnia następujący. Godz. 5,00 pobudka, Porządek pracy 6,00 godz. ze sprawdzaniem obecności i wysy. Tamem nawet chorych do pracy. Praca z kamieniem to mach, przy spławie drewna, karbowanie lasów, budowa linii kolejowej. i t.p. Warunki pracy b. kiepskie - brak elementarnych narzędzi pomocy i odpowiedniego kierownictwa. Normy nie możliwe do wykonania n.p. 3m³ kamienia przemieść na odl. 150m w ciągu jednego dnia roboczego /Wynagrodzenie miesięczne od 5 rub. - do 15 rub. Wyzwolenie ze względu na niemożność wykonania normy przeciętne. 50 dkg. chleba, rano zupa z krupami - wieczorem ta sama - dzienna racja. Ubranie to w łepię. zostało się areztowaliśmy - (zmięczone podarte, buty bez podłomu) Życie koleżeńskie i kulturalne ze wzgl. na przemęczenie pracą nie było możliwe.

7. STOSUNEK WŁAŻE N.K.W.D. DO POLAKÓW /Sposob badania, tortury, kary, propaganda komunistyczna, informacje o Polsce etc./

Przy badaniu Polaków stosowano okrutne i wymyślne tortury. Było to kłosa, deska, lub innymi narzędziami ostrymi po głowę lub gdzieś przypadło. Kary za przewinienia natury porządkowej lub nie subordynacji - było stosowane b. często np. siemnica, z podłoga cementowa i wodą) lub kerce, z ograniczoną racją żywności, raz dać nie pozwolono. Jedko, chleba i litr wody. Bywały się przy musowe zębienia na których przykrywano kółko komunistyczny i wymiłowano wrogom państ. w Polsce.

8. STAN LECZENIA, SZPITALI, ŚMIERTELNOŚĆ Wymień nazwiska zmarłych

Stano lekarska słabo zorganizowana. Starano się Polaków mimo widocznej choroby nie zwalniać od ciężkich robót. W wypadkach bardzo ciężkich tj. chorob śmiertelnych wysyłano do szpitala a którzy już wzięci nie wracali.

9. CZY I JAKA ŁACZNOŚĆ BYŁA Z KRAJEM I RODZINĄ? Z kraju wiadomości otrzymywali listy i przesyłki, ale oddawano je tylko pod warunkiem wypełnienia przez więźnia tzw. normy. Właściwie rzadko kontrolowano listy i przesyłki jak utrudniano porozumiewanie się z rodzinami.

10. KIEDY ZOSTAŁ /a/ ZWOLNIONY/a/ I W JAKI SPOSOB DOSTAŁ/a/ SIĘ DO ARMII.-

Zwolniony z łagru 27. XI. 41. r. do Armii Pol. dostał się na w. Taomny kowst. w m. Luga waja. Karakotan 27. II. 42. r.

M.p.dn. 4. III. 43r.

Chomowski plut.

U W A G A.

Jeśli treść nie zmieści się w poszczególnych rubrykach, należy dopisać na czystym blankiecie papieru, zaznaczając dokładnie którego punktu

J My

(We júl. 2.) Hostateln arrestovaný dňa 21. VI. 42
 za pripadajúceho do organizácie zvalovanej
 K.S.S.R. v m. Bregoviany v Biategostok.
 A dňa 21. VI. 42 o godbrini zhrayci rano
 prijechato, NKVD. o sile siedem
 osob z Bronio many novo i n. p. m.
 Gbrii v smu zbudno na mni i horoo
 za jžo m. m. ut wbrai si i puyri
 z merni hostateln usabrony do auto
 ● gbrii kazano mi leryi erotim do d. otu.
 kazaniho do visinca Biategostoka
 wweono w cele ogubne gbrii byl obrud.
 (W orasie podroby bito i potawano.)
 Hostateln osgdony zaoerni na 8 lat ugi-
 i. p. m. usovnyh robot w lagrach. W orasie sledit
 bito, strelamo z tytu, kazano wltadac palec
 rzh mis dny d. w. i. i. s. i. k. n. o. j. e. d. w. r. i. a. m. i.
 usadnato do stafy p. n. o. o. r. a. s. e. d. n. - d. o. 5. g. d. r. i.
 gbrii niemo na byto rusuyis. D. i. p. t. o. n. o

kopano nogami, karano byto zdzi-
 buty i stopano na palce nóg.
 Dawano specjalnie stone potrawy, a wody
 niedawano do picia w celu przyrnania
 się i wyolania jinnych. W czasie badania
 pomimo to że bito karowano w sposób nie-
 ludzki, ponadto wymyślano, ty rabin-
 syn polak, Polska jwi przepada, Polska
 jwz z dechta, a mgdy nie powitami,
 was mgd wiek, was wryt kidywronim,
 zmissorymi, a ma powitai utrojona
 Sowiecki i t.d.